

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืน ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยใน

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน ดังนี้

n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน ค่าที่ใช้ในการพิจารณาแจกแจงแบบเอฟ
t	แทน ค่าที่ใช้ในการพิจารณาแจกแจงแบบที
f	แทน ความถี่

SS	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน
%	แทน	ร้อยละ
*	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
**	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม จำนวน 371 ฉบับ ไปยังโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 49 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและมีความสมบูรณ์ 371 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยได้ตรวจแบบสอบถามและกรอกข้อมูลตามเกณฑ์คะแนนที่กำหนดไว้ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูลตามรายละเอียด ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

2.1 วิเคราะห์ระดับสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.2 เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe-Method)

2.3 เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe-Method)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ เป็นผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอนปฐมวัย และผู้ปกครองนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 284 คน ผลปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน

ข้อมูลทั่วไป	ขนาดของโรงเรียน						รวม	
	เล็ก		กลาง		ใหญ่/ใหญ่พิเศษ			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ								
1. ผู้บริหาร	17	4.58	22	5.92	10	2.70	49	13.20
2. หัวหน้าฝ่ายวิชาการ	17	4.58	22	5.92	10	2.70	49	13.20
3. ครูผู้สอนปฐมวัย	17	4.58	44	11.86	40	10.79	101	27.24
4. ผู้ปกครองนักเรียน	34	9.16	88	23.72	50	13.49	172	46.36
รวม	85	22.90	176	47.42	110	29.68	371	100

จากตาราง 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 371 คน ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 22.90 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 47.42 และโรงเรียนขนาดใหญ่ 110 คน คิดเป็นร้อยละ 29.68

เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 13.20 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.58 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.92 และผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.70 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 13.20 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำแนกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.58 โรงเรียนขนาด

กลาง จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 29.68 และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.70 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูปฐมวัย จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 27.24 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำแนกเป็น โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.58 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.86 และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.79 และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 46.36 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำแนกเป็น โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 9.16 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 23.72 และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 13.49

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

2.1 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก และปานกลางตามลำดับ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายที่กำหนดไว้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏ ดังตาราง 4-17

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ด้าน	สภาพการจัดการ บริหารการศึกษาระดับปฐมวัย	ค่าสถิติ (n=371)		การแปล ความหมาย	ลำดับ ที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม	3.96	0.70	มาก	2
2	การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	3.81	0.56	มาก	4
3	การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	3.71	0.72	มาก	6
4	การบูรณาการการเรียนรู้	4.04	0.77	มาก	1
5	การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	3.92	0.64	มาก	3

ตาราง 4 (ต่อ)

ด้าน	สภาพการจัดการ บริหารการศึกษาระดับปฐมวัย	ค่าสถิติ (n=371)		การแปล ความหมาย	ลำดับ ที่
		$\bar{X}$	S.D.		
6	ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับ ครอบครัวของเด็ก	3.73	0.82	มาก	5
	รวม	3.86	0.56	มาก	

จากตาราง 3 พบว่า ระดับสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การบูรณาการการเรียนรู้ การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก และการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ตามลำดับ

เมื่อแยกสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยจำแนกเป็นรายด้านและรายชื่อผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังตาราง 5-9

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม

ข้อที่	การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม	ค่าสถิติ (n=371)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	การพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยให้สอดคล้องกับ วัยและประสบการณ์ของเด็ก	3.81	1.03	มาก	5
2	การพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยที่มุ่งเน้นการ พัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา	3.98	0.77	มาก	3

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม	ค่าสถิติ (n=371)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
3	การจัดประสบการณ์ใหม่ให้เด็กปฐมวัยทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส และเด็กพิเศษ	3.97	0.78	มาก	4
4	การจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมดั้งเดิมของครอบครัวเด็กปฐมวัย	4.03	0.77	มาก	1
5	จัดประสบการณ์ให้เด็กเป็นคนดีและมี ความสุข	4.00	0.82	มาก	2
รวม		3.96	0.70	มาก	

จากตาราง 5 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมดั้งเดิมของครอบครัวเด็กปฐมวัย จัดประสบการณ์ให้เด็กเป็นคนดีและมีความสุข และการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายสภาพการจัด
การศึกษาในระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านการสร้างสภาพแวดล้อม
ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก

ข้อที่	การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ของเด็ก	ค่าสถิติ (n=371)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อยู่ในสภาพที่เหมาะสมกับพัฒนาการ ของเด็กปฐมวัยทั้งภายใน และภายนอก ห้องเรียน	4.08	0.79	มาก	1
2	การรักษาความสะอาดของห้องเรียน และ พื้นห้องเรียนให้เด็กปฐมวัยสามารถนั่ง และนอนได้	4.08	0.86	มาก	2
3	การจัดสภาพห้องเรียนมีความปลอดภัย อากาศสดชื่น ปลอดคลาไมครีเรียด เอื้อต่อ การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย	3.51	0.97	มาก	6
4	การจัดสื่อการเรียนการสอน วัสดุ อุปกรณ์ รวมทั้งของเล่นที่หลากหลาย ตรงตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับ พัฒนาการของเด็กปฐมวัย	3.98	0.82	มาก	3
5	การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเล่น และเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง และโลกที่เด็ก อยู่ รวมถึงการส่งเสริมพัฒนาการด้าน การอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม	3.51	0.92	มาก	5
6	การจัดแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสมกับ พัฒนาการของเด็กปฐมวัย	3.67	0.91	มาก	4
รวม		3.81	0.56	มาก	

จากตาราง 6 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อยู่ในสภาพที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียน การรักษาความสะอาดของห้องเรียน และพื้นห้องเรียนให้เด็กปฐมวัยสามารถนั่ง และนอนได้ และการจัดสื่อการเรียนการสอน วัสดุ อุปกรณ์ รวมทั้งของเล่นที่หลากหลาย ตรงตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ตามลำดับ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

ข้อที่	การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	ค่าสถิติ (n=371)		การแปลความหมาย	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	การจัดกิจกรรมประจำวันเหมาะสมกับเหตุการณ์ และพัฒนาการของเด็กปฐมวัย	3.61	0.87	มาก	5
2	การที่ผู้สอนเปลี่ยนบทบาทจากผู้บอกความรู้หรือสั่งให้เด็กทำมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกเพื่อส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม	3.64	0.89	มาก	2
3	การสนับสนุน ชี้นำ เรียนรู้ร่วมกับเด็กในการจัดประสบการณ์ให้เพื่อนครูและผู้ปกครองเด็กปฐมวัย	3.63	0.99	มาก	4

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	ค่าสถิติ (n=371)		การแปลความหมาย	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
4	การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กให้มีความเหมาะสม	3.64	0.99	มาก	3
5	การยอมรับ เห็นคุณค่า รู้จักและเข้าใจเด็กที่ตนรับผิดชอบดูแลเพื่อวางแผนการจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยอย่างเหมาะสม	4.05	0.84	มาก	1
รวม		3.71	0.71	มาก	

จากตาราง 7 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การยอมรับ เห็นคุณค่า รู้จักและเข้าใจเด็กที่ตนรับผิดชอบดูแลเพื่อวางแผนการจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยอย่างเหมาะสม การที่ผู้สอนเปลี่ยนบทบาทจากผู้บอกความรู้หรือสั่งให้เด็กทำมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกเพื่อส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม และกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กให้มีความเหมาะสม ตามลำดับ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายสภาพการจัดการ
ศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านการบูรณาการการเรียนรู้

ข้อที่	การบูรณาการการเรียนรู้	ค่าสถิติ (n=371)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ความรู้ความเข้าใจของผู้สอนในการ ออกแบบการจัดประสบการณ์แบบบูรณา การ	4.04	0.91	มาก	4
2	การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการให้ เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก	4.06	0.86	มาก	2
3	การจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการเทคนิค และทักษะการสอนโดยใช้วิธีการ หลากหลาย	4.06	0.87	มาก	3
4	การจัดประสบการณ์ในแต่ละวันให้เด็กได้ เรียนรู้ผ่านการเล่นที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัย	4.09	0.84	มาก	1
5	การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการอย่าง เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กตาม หลักสูตรปฐมวัยพุทธศักราช 2546	3.96	0.90	มาก	5
	รวม	4.04	0.77	มาก	

จากตาราง 8 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านการบูรณาการการเรียนรู้
โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดประสบการณ์ในแต่ละวัน
ให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่นที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย การจัดการเรียนรู้แบบบูรณา
การให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก และการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการเทคนิค
และทักษะการสอนโดยใช้วิธีการหลากหลาย ตามลำดับ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความหมายสภาพการจัดการศึกษา
ระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 1 ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

ข้อที่	การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ ของเด็ก	ค่าสถิติ (n=371)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	มีการประเมินพัฒนาการของเด็กตาม จุดประสงค์ และเป้าหมายที่วางไว้	4.00	0.90	มาก	3
2	การนำผลจากการประเมินพัฒนาการเด็ก จากสภาพจริงตลอดจนการประเมินผล งานเด็กว่าเกิดการเรียนรู้ก้าวหน้าเพียงใด ไปใช้ในการปรับปรุงและจัดประสบการณ์ ให้แก่เด็ก	4.03	0.86	มาก	1
3	การสร้างความร่วมมือ การสื่อสารกับ ผู้ปกครองเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการ ประเมินพัฒนาการของเด็ก	3.60	0.96	มาก	6
4	การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและ การเรียนรู้ของเด็กได้อย่างเหมาะสม	4.00	0.82	มาก	2
5	ครูผู้สอนใช้เครื่องมือหลากหลายในการ ประเมินพัฒนาการของเด็ก	3.93	0.74	มาก	5
6	การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ ของเด็กให้เกิดประสิทธิภาพในการจัด การศึกษาระดับปฐมวัย	3.95	0.80	มาก	4
รวม		3.92	0.64	มาก	

จากตาราง 9 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านการประเมิน
พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก

ได้แก่ การนำผลจากการประเมินพัฒนาการเด็กจากสภาพจริงตลอดจนการประเมินผล
งานเด็กว่าเกิดการเรียนรู้ก้าวหน้าเพียงใดไปใช้ในการปรับปรุง และจัดประสบการณ์ให้แก่
เด็ก การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กได้อย่างเหมาะสม
และมีการประเมินพัฒนาการของเด็กตามจุดประสงค์ และเป้าหมายที่วางไว้ ตามลำดับ

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายสภาพการจัดการ
ศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก

ข้อที่	ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับ ครอบครัวของเด็ก	ค่าสถิติ (n=371)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	การแลกเปลี่ยนข้อมูลในการช่วยเหลือ พัฒนาการเด็กของครูผู้สอนและผู้ปกครอง	3.87	0.97	มาก	1
2	ความเข้าใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับ พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	3.81	1.04	มาก	4
3	การยอมรับ และร่วมมือกันรับผิดชอบ เกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของ เด็กระหว่างครูผู้สอนกับผู้ปกครอง	3.87	0.99	มาก	2
4	การช่วยเหลือกันระหว่างครูผู้สอนกับ ผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กให้บรรลุ เป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน	3.81	0.98	มาก	3
5	การร่วมมือกันของครูผู้สอนกับผู้ปกครอง เด็กในการกำหนดเนื้อหาหลักสูตรโดย คำนึงถึงหลักการจัดที่เหมาะสม	3.31	0.98	ปานกลาง	5
รวม		3.73	0.82	มาก	

จากตาราง 10 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง ครูผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การแลกเปลี่ยนข้อมูลในการช่วยเหลือพัฒนาการเด็กของครูผู้สอนและผู้ปกครอง การยอมรับ และร่วมมือกันรับผิดชอบเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กระหว่าง ครูผู้สอนกับผู้ปกครอง และการช่วยเหลือกันระหว่างครูผู้สอนกับผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน ตามลำดับ

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ด้าน	สภาพการจัดการ บริหารการศึกษาระดับปฐมวัย	ค่าสถิติ (n=371)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม	2.40	0.47	น้อย	4
2	การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	2.31	0.86	น้อย	6
3	การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	2.38	0.81	น้อย	5
4	การบูรณาการการเรียนรู้	2.60	0.84	ปานกลาง	3
5	การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	2.70	0.86	ปานกลาง	1
6	ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก	2.69	0.83	ปานกลาง	2
รวม		2.51	0.63	ปานกลาง	

จากตาราง 11 พบว่า ระดับปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.51$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน

โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก และการบูรณาการการเรียนรู้ อยู่ในระดับน้อย 3 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ตามลำดับ

เมื่อแยกพิจารณาระดับปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา ศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยจำแนกเป็นราย ด้านและรายชื่อ ผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังตาราง 12-17

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม

ข้อที่	การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม	ค่าสถิติ (n=371)		การแปลความหมาย	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	การพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยให้สอดคล้องกับวัยและประสบการณ์ของเด็ก	2.38	0.67	น้อย	5
2	การพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา	2.41	0.71	น้อย	2
3	การจัดประสบการณ์ใหม่ให้เด็กปฐมวัยทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส และเด็กพิเศษ	2.40	0.72	น้อย	3
4	การจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมดั้งเดิมของครอบครัวเด็กปฐมวัย	2.42	0.74	น้อย	1
5	จัดประสบการณ์ให้เด็กเป็นคนดีและมีความสุข	2.39	0.77	น้อย	4
รวม		2.40	0.47	น้อย	

จากตาราง 12 พบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมดั้งเดิมของครอบครัวเด็กปฐมวัย การพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา และการจัดประสบการณ์ใหม่ให้เด็กปฐมวัยทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส และเด็กพิเศษ ตามลำดับ

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก

ข้อที่	การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	ค่าสถิติ (n=371)		การแปลความหมาย	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อยู่ในสภาพที่เหมาะสมกับความพัฒนาการของเด็กปฐมวัยทั้งภายใน และภายนอก ห้องเรียน	2.40	0.96	น้อย	1
2	การรักษาความสะอาดของห้องเรียน และพื้นที่ห้องเรียนให้เด็กปฐมวัยสามารถนั่งและนอนได้	2.39	0.90	น้อย	2
3	การจัดสภาพห้องเรียนมีความปลอดภัย อากาศสดชื่น อบอุ่นคลายไม่เครียด เอื้อต่อการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย	2.32	1.02	น้อย	3

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	คาสถิติ (n=371)		การแปลความหมาย	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
4	การจัดสื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งของเล่นที่หลากหลาย ตรงตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย	2.28	0.99	น้อย	4
5	การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเล่น และเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง และโลกที่เด็กอยู่ รวมถึงการส่งเสริมพัฒนาการด้านการอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม	2.17	1.06	น้อย	6
6	การจัดแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย	2.28	0.93	น้อย	5
รวม		2.31	0.86	น้อย	

จากตาราง 13 พบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับน้อยทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเล่น และเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง และโลกที่เด็กอยู่ รวมถึงการส่งเสริมพัฒนาการด้านการอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม การรักษาความสะอาดของห้องเรียน และพื้นที่ห้องเรียนให้เด็กปฐมวัยสามารถนั่ง และนอนได้ และสร้างระบบการเรียนรู้ที่เน้นสมรรถนะเป็นฐาน และการจัดสภาพห้องเรียนมีความปลอดภัย อากาศสดชื่น ปลอดจากสิ่งไม่潔 รีด เอื้อต่อการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย ตามลำดับ

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็ก

ข้อที่	การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	ค่าสถิติ (n=371)		การแปลความหมาย	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	การจัดกิจกรรมประจำวันเหมาะสมกับเหตุการณ์ และพัฒนาการของเด็กปฐมวัย	2.31	0.91	น้อย	3
2	การที่ผู้สอนเปลี่ยนบทบาทจากผู้บอกความรู้หรือสั่งให้เด็กทำมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกเพื่อส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม	2.36	0.87	น้อย	2
3	การสนับสนุน ชี้นำ เรียนรู้ร่วมกับเด็กในการจัดประสบการณ์ให้เพื่อนครูและผู้ปกครองเด็กปฐมวัย	2.27	0.94	น้อย	5
4	การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กให้มีความเหมาะสม	2.30	0.98	น้อย	4
5	การยอมรับ เห็นคุณค่า รู้จักและเข้าใจเด็กที่ตนรับผิดชอบดูแลเพื่อวางแผนการจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยอย่างเหมาะสม	2.64	0.95	ปานกลาง	1
รวม		2.38	0.81	น้อย	

จากตาราง 14 พบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับน้อย 4 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การยอมรับ เห็นคุณค่า รู้จักและเข้าใจเด็ก

ที่ตนรับผิดชอบดูแลเพื่อวางแผนการจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยอย่างเหมาะสม การที่ผู้สอนเปลี่ยนบทบาทจากผู้บอกความรู้หรือสั่งให้เด็กทำมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกเพื่อส่งเสริมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม และการใช้เครื่องมือและกำหนดยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติในชั้นเรียน และการจัดกิจกรรมประจำวันเหมาะสมกับเหตุการณ์ และพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ตามลำดับ

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านการบูรณาการเรียนรู้อ

ข้อที่	การบูรณาการเรียนรู้อ	ค่าสถิติ (n=371)		การแปลความหมาย	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ความรู้ความเข้าใจของผู้สอนในการออกแบบการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ	2.67	1.03	ปานกลาง	3
2	การจัดการเรียนรู้อแบบบูรณาการให้เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก	2.43	0.98	น้อย	5
3	การจัดการเรียนรู้อโดยบูรณาการเทคนิคและทักษะการสอนโดยใช้วิธีการหลากหลาย	2.50	0.89	น้อย	4
4	การจัดประสบการณ์ในแต่ละวันให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่นที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย	2.70	1.11	ปานกลาง	2
5	การจัดการเรียนรู้อแบบบูรณาการอย่างเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กตามหลักสูตรปฐมวัยพุทธศักราช 2546	2.73	1.06	ปานกลาง	1
รวม		2.60	0.84	ปานกลาง	

จากตาราง 15 พบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านการบูรณาการการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ และระดับน้อย 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการอย่างเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก ตามหลักสูตรปฐมวัยพุทธศักราช 2546 การจัดประสบการณ์ในแต่ละวันให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่นที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย และความรู้ความเข้าใจของผู้สอนในการออกแบบการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ ตามลำดับ

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายปัญหาการจัดการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

ข้อที่	การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	ค่าสถิติ (n=371)		การแปลความหมาย	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	มีการประเมินพัฒนาการของเด็กตามจุดประสงค์ และเป้าหมายที่วางไว้	2.72	1.03	ปานกลาง	1
2	การนำผลจากการประเมินพัฒนาการเด็กจากสภาพจริงตลอดจนการประเมินผลงานเด็กมาเกิดการเรียนรู้ก้าวหน้าเพียงใดไปใช้ในการปรับปรุง และจัดประสบการณ์ให้แก่เด็ก	2.71	1.09	ปานกลาง	3
3	การสร้างความร่วมมือ การสื่อสารกับผู้ปกครองเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการประเมินพัฒนาการของเด็ก	2.72	1.14	ปานกลาง	2
4	การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กได้อย่างเหมาะสม	2.68	1.09	ปานกลาง	5

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อที่	การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ ของเด็ก	ค่าสถิติ (n=371)		การแปล ความหมาย	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
5	ครูผู้สอนใช้เครื่องมือหลากหลายในการ ประเมินพัฒนาการของเด็ก	2.67	1.13	ปานกลาง	6
6	การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ ของเด็กให้เกิดประสิทธิภาพในการจัด การศึกษาระดับปฐมวัย	2.71	1.19	ปานกลาง	4
รวม		2.70	0.86	ปานกลาง	

จากตาราง 16 พบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านการประเมิน
พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.70$) เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3
อันดับแรก ได้แก่ มีการประเมินพัฒนาการของเด็กตามจุดประสงค์ และเป้าหมายที่วางไว้
การสร้างความร่วมมือ การสื่อสารกับผู้ปกครองเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการประเมิน
พัฒนาการของเด็ก และการนำผลจากการประเมินพัฒนาการเด็กจากสภาพจริงตลอดจน
การประเมินผลงานเด็กว่าเกิดการเรียนรู้ก้าวหน้าเพียงใดไปใช้ในการปรับปรุง และจัด
ประสบการณ์ให้แก่เด็ก

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความหมายปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก

ข้อที่	ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก	ค่าสถิติ (n=371)		การแปลความหมาย	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	การแลกเปลี่ยนข้อมูลในการช่วยเหลือพัฒนาการเด็กของครูผู้สอนและผู้ปกครอง	2.82	1.12	ปานกลาง	1
2	ความเข้าใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	2.76	1.20	ปานกลาง	2
3	การยอมรับ และร่วมมือกันรับผิดชอบเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กระหว่างครูผู้สอนกับผู้ปกครอง	2.67	1.09	ปานกลาง	3
4	การช่วยเหลือกันระหว่างครูผู้สอนกับผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน	2.56	0.88	ปานกลาง	5
5	การร่วมมือกันของครูผู้สอนกับผู้ปกครองเด็กในการกำหนดเนื้อหาหลักสูตรโดยคำนึงถึงหลักการจัดที่เหมาะสม	2.65	1.06	ปานกลาง	4
รวม		2.69	0.83	ปานกลาง	

จากตาราง 17 พบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การแลกเปลี่ยนข้อมูลในการช่วยเหลือพัฒนาการเด็กของครูผู้สอนและผู้ปกครอง ความเข้าใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก และการ

ยอมรับ และร่วมมือกันรับผิดชอบเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กระหว่างครูผู้สอนกับผู้ปกครอง ตามลำดับ

สรุป ระดับสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก ส่วนระดับปัญหาการจัดการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง

ดังนั้น ผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า สภาพ และปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก และปานกลาง ตามลำดับ

2.2 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนแตกต่างกัน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffe (Scheffe-Method) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏ ดังตาราง 18-19

ตาราง 18 เปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน

สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
1. การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม	ระหว่างกลุ่ม	2.539	3	0.846	1.745	.157
	ภายในกลุ่ม	177.982	367	0.485		
	รวม	180.521	370			
2. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	ระหว่างกลุ่ม	0.582	3	0.194	0.606	.611
	ภายในกลุ่ม	117.408	367	0.320		
	รวม	117.990	370			
3. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	ระหว่างกลุ่ม	0.813	3	0.271	0.524	.666
	ภายในกลุ่ม	189.701	367	0.517		
	รวม	190.514	370			

ตาราง 18 (ต่อ)

สภาพการบริหารจัดการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
4. การบูรณาการการ เรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	1.108	3	0.369	0.617	.604
	ภายในกลุ่ม	219.699	367	0.599		
	รวม	220.807	370			
5. การประเมินพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็ก	ระหว่างกลุ่ม	0.384	3	0.128	0.307	.821
	ภายในกลุ่ม	152.985	367	0.417		
	รวม	153.369	370			
6. ความสัมพันธ์ระหว่าง ครูผู้สอนกับครอบครัวของ เด็ก	ระหว่างกลุ่ม	1.805	3	0.602	0.904	.439
	ภายในกลุ่ม	244.297	367	0.666		
	รวม	246.102	370			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.544	3	0.181	0.576	.631
	ภายในกลุ่ม	115.414	367	0.314		
	รวม	115.958	370			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{.3, 367} = 2.62$)

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F_{.3, 367} = 3.83$)

จากตาราง 18 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมและรอบด้านตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน ไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 19 เปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามความ
คิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน

ปัญหาการบริหารจัดการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. การสร้างหลักสูตรที่ เหมาะสม	ระหว่างกลุ่ม	5.768	3	1.923	2.745*	.043
	ภายในกลุ่ม	257.472	367	0.702		
	รวม	263.240	370			
2. การสร้างสภาพแวดล้อมที่ เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	ระหว่างกลุ่ม	5.040	3	1.680	2.275	.080
	ภายในกลุ่ม	271.010	367	0.738		
	รวม	276.050	370			
3. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม พัฒนาการและการเรียนรู้ของ เด็ก	ระหว่างกลุ่ม	3.072	3	1.024	1.563	.198
	ภายในกลุ่ม	240.387	367	0.655		
	รวม	243.459	370			
4. การบูรณาการการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2.317	3	0.772	1.097	.350
	ภายในกลุ่ม	258.434	367	0.704		
	รวม	260.751	370			
5. การประเมินพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็ก	ระหว่างกลุ่ม	0.116	3	0.039	0.050	.985
	ภายในกลุ่ม	283.166	367	0.772		
	รวม	283.283	370			

ตาราง 19 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารจัดการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
6. ความสัมพันธ์ระหว่าง ครูผู้สอนกับครอบครัวของ เด็ก	ระหว่างกลุ่ม	1.313	3	0.438	0.629	.597
	ภายในกลุ่ม	255.328	367	0.696		
	รวม	256.641	370			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.390	3	0.463	1.164	.323
	ภายในกลุ่ม	146.122	367	0.398		
	รวม	147.512	370			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{3, 367} = 2.62$)

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F_{3, 371} = 3.83$)

จากตาราง 19 พบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมตามความคิดเห็น
ของของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน ไม่มีความแตกต่าง
กัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาด้านการสร้างหลักสูตรเหมาะสม มีความ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีระดับ .05 จึงนำด้านดังกล่าวไปทำการเปรียบเทียบ
ค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธีการ LSD

ตาราง 20 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
จำแนกตามสถานภาพ

ปัญหาการจัด การศึกษาระดับ ปฐมวัย	สถานภาพ	($\bar{X}$)	ผู้บริหาร	หัวหน้าฝ่าย วิชาการ	ครูผู้สอน	ผู้ปกครอง นักเรียน
ด้านการสร้าง หลักสูตรที่ เหมาะสม		($\bar{X}$)	2.376	2.665	2.463	2.295
	ผู้บริหาร	2.376	-	-0.290	-0.088	0.080
	หัวหน้าฝ่าย วิชาการ	2.665		-	0.202	0.370**
	ครูผู้สอน	2.463			-	0.168
	ผู้ปกครอง นักเรียน	2.295				-

จากตาราง 20 พบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ด้านการสร้าง
หลักสูตรที่เหมาะสม โดยรวมของหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีระดับความคิดเห็นมากกว่า
ผู้ปกครองนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คู่อื่นไม่มีความแตกต่างกัน
ดังนั้น ผลการวิจัยจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า สภาพและ
ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน
และผู้ปกครองนักเรียน แตกต่างกัน

2.3 การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า สภาพและปัญหาการจัดการศึกษา
ระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความ
คิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตาม
ขนาดของโรงเรียน แตกต่างกัน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test
(One way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดย
วิธีของ Scheffe (Scheffe-Method) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏ ดังตาราง 21-22

ตาราง 21 เปรียบเทียบสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

สภาพการบริหารจัดการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	sig
1. การสร้างหลักสูตรที่ เหมาะสม	ระหว่างกลุ่ม	14.694	2	7.347	16.304**	.000
	ภายในกลุ่ม	165.827	368	0.451		
	รวม	180.521	370			
2. การสร้างสภาพแวดล้อมที่ เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	ระหว่างกลุ่ม	5.984	2	2.992	9.830**	.000
	ภายในกลุ่ม	112.006	368	0.304		
	รวม	117.990	370			
3. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม พัฒนาการและการเรียนรู้ ของเด็ก	ระหว่างกลุ่ม	1.923	2	0.961	1.876	.155
	ภายในกลุ่ม	188.591	368	0.512		
	รวม	190.514	370			
4. การบูรณาการการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	16.974	2	8.487	15.322**	.000
	ภายในกลุ่ม	203.833	368	0.554		
	รวม	220.807	370			
5. การประเมินพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็ก	ระหว่างกลุ่ม	10.998	2	5.499	14.213**	.000
	ภายในกลุ่ม	142.371	368	0.387		
	รวม	153.369	370			
6. ความสัมพันธ์ระหว่าง ครูผู้สอนกับครอบครัวของ เด็ก	ระหว่างกลุ่ม	17.503	2	8.752	14.088**	.000
	ภายในกลุ่ม	228.599	368	0.621		
	รวม	246.102	370			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	9.996	2	4.998	17.357**	.000
	ภายในกลุ่ม	105.962	368	0.288		
	รวม	115.958	370			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{2, 368} = 3.03$)

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F_{2, 368} = 4.69$)

จากตาราง 21 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก การจัดการบูรณาการการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ไม่แตกต่างกัน จึงทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยวิธีของ Scheffe (Scheffe's Method) ผลปรากฏดังตาราง 22

ตาราง 22 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

สภาพการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัย	ขนาด โรงเรียน	$(\bar{X})$	ขนาดโรงเรียน		
			เล็ก	กลาง	ใหญ่
1. การสร้างหลักสูตรที่ เหมาะสม		$(\bar{X})$	4.320	3.826	3.890
	เล็ก	4.320	-		
	กลาง	3.826		.494**	.429**
	ใหญ่	3.890		-	-.065
					-
2. การสร้างสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก		$(\bar{X})$	4.037	3.748	3.718
	เล็ก	4.037	-		.319**
	กลาง	3.748		.289**	-.029
	ใหญ่	3.718		-	-
3. การบูรณาการการเรียนรู้		$(\bar{X})$	4.418	3.876	4.018
	เล็ก	4.418	-		.401**
	กลาง	3.876		.543**	-.142
	ใหญ่	4.018		-	-

ตาราง 22 (ต่อ)

สภาพการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัย	ขนาด โรงเรียน	(X̄)	ขนาดโรงเรียน		
			เล็ก	กลาง	ใหญ่
4. การประเมินพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็ก		(X̄)	4.231	3.804	3.860
	เล็ก	4.231	-		
	กลาง	3.804		.427**	.371**
	ใหญ่	3.860		-	-.056
5. ความสัมพันธ์ระหว่าง ครูผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก		(X̄)	4.127	3.645	3.569
	เล็ก	4.127	-		
	กลาง	3.645		.481**	.558**
	ใหญ่	3.569		-	-.076
รวม		(X̄)	4.163	3.765	3.785
	เล็ก	4.163	-		.378**
	กลาง	3.765		.397**	-.019
	ใหญ่	3.785		-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{.05, 230} = 3.03$)

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F_{.01, 230} = 4.69$)

จากตาราง 22 พบว่า สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 โดยรวมของโรงเรียนขนาดเล็ก มีระดับความคิดเห็นมากกว่า ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คู่อื่นไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ด้านการบูรณาการการเรียนรู้ ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก และด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก โดยรวม

ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก มีระดับความคิดเห็นมากกว่า ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คู่อื่นไม่มีความแตกต่างกัน

ตาราง 23 เปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ปัญหาการบริหารจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม	ระหว่างกลุ่ม	0.285	2	0.143	0.200	.819
	ภายในกลุ่ม	262.955	368	0.715		
	รวม	263.240	370			
2. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	ระหว่างกลุ่ม	0.509	2	0.255	0.340	.712
	ภายในกลุ่ม	275.540	368	0.749		
	รวม	276.050	370			
3. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	ระหว่างกลุ่ม	1.606	2	0.803	1.222	.296
	ภายในกลุ่ม	241.853	368	0.657		
	รวม	243.459	370			
4. การบูรณาการการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	4.960	2	2.480	3.568*	.029
	ภายในกลุ่ม	255.540	368	0.695		
	รวม	260.751	370			
5. การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก	ระหว่างกลุ่ม	9.863	2	4.931	6.637**	.001
	ภายในกลุ่ม	273.420	368	0.743		
	รวม	283.283	370			

ตาราง 23 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารจัดการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
5. การประเมินพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็ก	ระหว่างกลุ่ม	9.863	2	4.931	6.637**	.001
	ภายในกลุ่ม	273.420	368	0.743		
	รวม	283.283	370			
6. ความสัมพันธ์ระหว่าง ครูผู้สอนกับครอบครัวของ เด็ก	ระหว่างกลุ่ม	8.857	2	4.428	6.577**	.002
	ภายในกลุ่ม	247.784	368	0.673		
	รวม	256.641	370			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2.775	2	1.388	3.528*	.030
	ภายในกลุ่ม	147.736	368	0.393		
	รวม	147.512	370			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{.05, 371} = 3.03$)

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F_{.01, 371} = 4.69$)

จากตาราง 23 พบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน
แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การ
ประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับครอบครัว
ของเด็ก แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การบูรณาการการเรียนรู้
แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม
การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ เด็กกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการ
เรียนรู้ของเด็ก ไม่แตกต่างกัน แล้วทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านที่มีความแตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยวิธีของ Scheffe (Scheffe's Method) ผลปรากฏดัง
ตาราง 24

ตาราง 24 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

สภาพการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัย	ขนาด โรงเรียน	$(\bar{X})$	ขนาดโรงเรียน		
			เล็ก	กลาง	ใหญ่
1. การบูรณาการการเรียนรู้		$(\bar{X})$	2.567	2.514	2.780
	เล็ก	2.567	-	.053	-.213
	กลาง	2.514		-	-.266*
	ใหญ่	2.780			-
2. การประเมินพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็ก		$(\bar{X})$	2.492	2.660	2.931
	เล็ก	2.492	-		-.440**
	กลาง	2.660		-.168	-.272*
	ใหญ่	2.931		-	-
3. ความสัมพันธ์ระหว่าง ครูผู้สอนกับครอบครัวของ เด็ก		$(\bar{X})$	2.588	2.592	2.929
	เล็ก	2.588	-		.341*
	กลาง	2.592		.004	-.337**
	ใหญ่	2.929		-	-
รวม		$(\bar{X})$	2.468	2.454	2.648
	เล็ก	2.468	-		-.180
	กลาง	2.454		.014	-.194*
	ใหญ่	2.648		-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F_{.05, 230} = 3.03$)

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F_{.01, 230} = 4.69$)

จากตาราง 24 พบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวม ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ มีระดับความคิดเห็นมากกว่า ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คู่อื่นไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ปัญหาด้านการบูรณาการการเรียนรู้ โดยรวม ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ มีระดับความคิดเห็นมากกว่า ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คู่อื่นไม่มีความแตกต่างกัน

ปัญหาด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก และด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก โดยรวม ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ มีระดับความคิดเห็นมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคู่อื่นไม่มีความแตกต่างกัน

ดังนั้น ผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน แตกต่างกัน

แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายด้านและนำผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา ที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวม และปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ย มาสร้างคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นนำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ตาราง 25 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยใน
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

การจัดการศึกษา ระดับปฐมวัย	สภาพ			ปัญหา			สรุป
	ค่าเฉลี่ย	แปลค่า	หมายเหตุ	ค่าเฉลี่ย	แปลค่า	หมายเหตุ	
1. การสร้างหลักสูตร ที่เหมาะสม	3.96	สูงกว่า	×	2.40	ต่ำกว่า	×	ไม่ต้อง พัฒนา
2. การสร้าง สภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้ของ เด็ก	3.81	ต่ำกว่า	√	2.31	ต่ำกว่า	×	ต้อง พัฒนา
3. การจัดกิจกรรมที่ ส่งเสริมพัฒนาการ และการเรียนรู้ของ เด็ก	3.71	ต่ำกว่า	√	2.38	ต่ำกว่า	×	ต้อง พัฒนา
4. การบูรณาการ การเรียนรู้	4.04	สูงกว่า	√	2.60	สูงกว่า	√	ต้อง พัฒนา
5. การประเมิน พัฒนาการและการ เรียนรู้ของเด็ก	3.92	สูงกว่า	√	2.70	สูงกว่า	√	ต้อง พัฒนา
6. ความสัมพันธ์ ระหว่างครูผู้สอนกับ ครอบครัวของเด็ก	3.73	ต่ำกว่า	×	2.69	สูงกว่า	√	ต้อง พัฒนา
ค่าเฉลี่ยรวม	3.86		2.51				

หมายเหตุ √ ต้องพัฒนา

× ไม่ต้องพัฒนา

จากตาราง 25 พบว่า สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 5 ด้าน ต้องการแนวทางพัฒนา ได้แก่ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การบูรณาการการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก และความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน จากนั้นนำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีรายละเอียดดังนี้

3.1 การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

3.1.1 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความคิดเห็นคล้ายและสอดคล้องกัน สามารถสรุปผลการสัมภาษณ์ ได้ดังนี้

“...ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นหลัก และต้องมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของเด็ก เช่น การทำกระบะทราย การกระโดดตามตารางตัวเลข 1-20 และการปีนป่ายในระดับที่เหมาะสมกับวัยที่เหมาะสมกับการเรียนรู้กับเด็ก...”

(ไชยา ภาระบุตร, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2561)

“...ควรจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม สอดคล้องกับวัยของเด็ก ที่ช่วยให้การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กประสบผลสำเร็จตามมาตรฐานและตัวชี้วัด สภาพแวดล้อมจะต้องสะอาด เป็นระเบียบ เรียบร้อย ร่มรื่น น่าเรียน ทำให้ผู้เรียนได้เห็นแบบอย่างที่ดี เป็นการสร้างคุณลักษณะที่ดีให้แก่เด็กปฐมวัย...”

(วัฒนา สุวรรณไตรย์, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2561)

“...ควรจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนอย่างเหมาะสม เหมาะกับวัย เอื้อต่อการจัดประสบการณ์ เพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ของเด็กตามตัวชี้วัด และการคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นหลัก การจัดและนำสิ่งของมาประดับตกแต่งภายในห้องไม่ควรเป็นภาชนะที่เป็นแก้วเพราะจำทำให้เกิดอันตรายกับเด็กได้...”

(เทระวรรณ เสนารักษ์, สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2561)

“...ควรมีการจัดบรรยากาศในห้องเรียนต้องเป็นบรรยากาศที่ไม่กดดัน ไม่อึดอัด ให้เด็กได้แสดงออกทางความคิด มีจินตนาการ ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก สีสดใส และควรใช้สีที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก เช่นการใช้สีสะท้อนแสงที่ไม่เหมาะกับการจัดสภาพแวดล้อมเพราะจะทำให้เสียสายตาเด็ก...”

(สุจิตรา แบบประเสริฐ, สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2561)

“...ควรคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นสำคัญเพราะในเด็กวัยนี้มีความอยากรู้อยากเห็น และชอบทดลอง การจัดสภาพแวดล้อมควรมีความระมัดระวังในเรื่องความปลอดภัยเป็นอันดับต้นๆ การเลือกใช้สีในการทาบริเวณอาคาร ห้องเรียน สนามเด็กเล่น ควรเป็นสีที่ไม่ฉูดฉาด ไม่ใช้สีสะท้อนแสง หลีกเลี้ยงสีแดง ควรใช้สีอ่อน เพื่อเป็นการเหมาะกับการมองและไม่ทำลายสายตาเด็ก...”

(อภิชาติ แสนภูวา, สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2561)

“...เน้นความสะอาด ปลอดภัย เป็นระเบียบ เน้นให้เด็กมีความอบอุ่น และส่งเสริมพัฒนาการของเด็กตามลำดับอย่างเป็นระบบ...”

(ประสพชัย บุญแสง, สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2561)

“...จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้เรียนรู้จากการเล่น ที่เป็นประสบการณ์ตรง ที่ได้ใช้ความรู้ ประสบการณ์สัมผัสทั้งห้า สอดคล้องกับหลักสูตร เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก...”

(กิงมณี ผ่านสุวรรณ, สัมภาษณ์, 15 กุมภาพันธ์ 2561)

“...ควรศึกษาให้เข้าใจว่าสภาพแวดล้อมแบบไหนเหมาะแก่การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยมากที่สุด เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยได้ดีขึ้น...”

(วารุณี งอยพาลา, สัมภาษณ์, 15 กุมภาพันธ์ 2561)

“...สภาพแวดล้อมต้องตอบสนองความต้องการของเด็ก มีความปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน สะอาด มีอุปกรณ์ที่หลากหลาย...”

(วิจิตรา มัชฌิมพงษ์, สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2561)

“...เน้นสีอ่อน ตามหลักการเรียนรู้โดยสมองเป็นฐาน สะอาดและปลอดภัย...”

(ยุวดี สาขา, สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2561)

3.1.2 การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความคิดเห็นคล้ายและสอดคล้องกัน สามารถสรุปผลการสัมภาษณ์ ได้ดังนี้

“...ด้านการจัดกิจกรรม ให้เด็กได้ฝึกคิด ได้ฝึกการอยู่กับเพื่อน เข้ากับเพื่อนได้ การเคารพกลุ่ม ไม่ทำอะไรที่ตามใจตัวเอง การเคารพกติกาของกลุ่ม ไม่ทำอะไรอะไรที่ตามใจตัวเอง การจัดกิจกรรมส่งเสริมการฝึกกล้ามเนื้อ กิจกรรมสร้างสรรค์ ให้เด็กได้ฝึกด้านความคิดสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมในระดับที่สูงขึ้น รวมถึงการจัดหาสื่อวัสดุ ให้มีความเหมาะสม และพร้อมกับการเรียนรู้ของเด็ก...”

(ไชยา ภาวะบุตร, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2561)

“...ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้เรียนรู้แนวทางการจัดกิจกรรม และการจัดประสบการณ์ที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก โดยการส่งครูเข้ารับการอบรมที่หน่วยงานอื่นจัด จัดการอบรมครู จัดหาเอกสารให้ศึกษา จัดระบบการนิเทศช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ สร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง เพื่อร่วมกัน สนทนาแนวทางพัฒนาการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาการ...”

(วัฒนา สุวรรณไตรย์, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2561)

“...ควรพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ไม่ละเลยที่จำทำหน้าที่ให้ดีที่สุด ให้ความรักความอบอุ่น เอาใจใส่ ส่งเสริมทั้งเด็กเก่ง เด็กอ่อนอย่างทั่วถึง จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้นเรื่อยๆ อย่างเต็มความสามารถ การจัดกิจกรรมให้ตรงและเหมาะสมตามวัย ไม่ควรบังคับให้เด็กทำงานควรปล่อยให้เด็กได้ มีการทำงานอย่างอิสระและมีความสุข...”

(เทระวรรณ เสนารักษ์, สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2561)

“...ครูผู้สอนไม่ควรกดดันเด็ก ควรให้อิสระทางความคิดกับเด็ก ควรมีการยกย่องชมเชยเมื่อเวลาเด็กตอบคำถามหรือทำกิจกรรม การถามคำถามแบบ ปลายเปิดไม่มีถูกไม่มีผิด เด็กสามารถแสดงความคิดเห็นตามจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ และครูคอยพูดเสริมให้คำชมเชยกับเด็ก การนำเพลงและนิทานสอดแทรกในการจัด กิจกรรมเพื่อเกิดความหลากหลาย ทำให้เด็กเรียนรู้อย่างมีความสุข...”

(สุจิตรา แบบประเสริฐ, สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2561)

“...การสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำกิจกรรม ครูควรมี ลักษณะบุคลิกภาพที่น่าเข้าหาเด็กอยู่ด้วยแล้วรู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย ซึ่งจะส่งผลทำให้ เด็กเรียนรู้อย่างมีความสุข การจัดกิจกรรมให้ตรงกับวัย การจัดกิจกรรมให้ตรงตาม ลักษณะสภาพแวดล้อมที่เด็กเป็นอยู่จะช่วยเป็นการส่งเสริมต่อการเรียนรู้ของเด็ก...”

(อภิชาติ แสณภวา, สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2561)

“...เด็กได้ปฏิบัติจริงจากการแนะนำของครู เด็กได้นำความรู้ เดิมมาต่อยอดคิดและปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมที่พัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา กิจกรรมที่เด็กสนใจ...”

(ประสพชัย บุญแสง, สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2561)

“...จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักการเรียนรู้ของสมอง ได้แก่ กิจกรรมเสรี กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเคลื่อนไหวเข้าจังหวะ กิจกรรมเสริม ประสบการณ์และกิจกรรมเกมการศึกษา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ได้ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และ กล้ามเนื้อเล็ก...”

(กิ่งมณี ผ่านสุวรรณ, สัมภาษณ์, 15 กุมภาพันธ์ 2561)

“...จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับช่วงอายุ มีความหลากหลายใน แต่ละวัน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ใช้สื่อประกอบที่หลากหลาย มีวิดีโอเพื่อความ สนใจ...”

(วารุณี งอยพาลา, สัมภาษณ์, 15 กุมภาพันธ์ 2561)

“...ครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้บอกความรู้ หรือบอกให้เด็กทำ เป็นผู้อำนวยการความสะดวก เป็นผู้สนับสนุน ชี้แนะ และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก ให้เด็กได้ลงมือทำ และค้นพบด้วยตนเอง...”

(วิจิตรา มัชฌิมพงษ์, สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2561)

“...ควรจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ให้เด็กได้เรียนรู้ทุกทักษะ ให้เด็กได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การเล่นอย่างมีความสุข...”

(ยุวดี สาขา, สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2561)

3.1.3 การบูรณาการการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความคิดเห็นคล้ายและสอดคล้องกัน สามารถสรุปผลการสัมภาษณ์ ได้ดังนี้

“...เปรียบเทียบเหมือนการเรียนรู้ควบคู่กับการเล่นต้องไปพร้อมกัน เด็กเกิดความสุขในการเรียน เช่น กิจกรรมกลางแจ้งก็สามารถบูรณาการการเรียนรู้เรื่องธรรมชาติรอบตัว เพื่อเชื่อมโยงสู่นาครัดได้ และนำไปสู่การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา...”

(ไชยา ภาวะบุตร, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2561)

“...ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูจัดประสบการณ์ในลักษณะบูรณาการโดยจัดทำแผนบูรณาการ และจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ โดยบูรณาการกิจกรรมที่พัฒนาเด็กในหลายๆ ด้าน และสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กโดยจัดประสบการณ์ที่หลากหลาย มีการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน...”

(วัฒนา สุวรรณไตรย์, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2561)

“...จัดการเรียนการสอนโดยใช้เด็กเป็นศูนย์กลาง สอนแบบบูรณาการพัฒนาการเรียนการสอนให้หลากหลาย สอดคล้องกับเนื้อหาในหน่วยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เด็กได้แสดงความคิดเห็น และเรียนรู้อย่างมีความสุข...”

(เทระวรรณ เสนารักษ์, สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2561)

“...ให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรมที่หลากหลายช่วยให้เด็กได้ตกผลึกทางความคิด และสร้างความรู้ด้วยตนเอง การนำสาระการเรียนรู้และทักษะต่างๆ ที่ต้องการให้เด็กฝึกฝนมาเชื่อมโยงไว้ในการสอน การใช้แหล่งเรียนรู้รอบตัว ซึ่งมีความหลากหลายและเพียงพอต่อความต้องการของเด็ก การจัดกิจกรรมที่มีความยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนให้กับกลุ่มเด็กและสภาพแวดล้อม โดยมุ่งให้เกิดประโยชน์แก่เด็กมากที่สุด...”

(สุจิตรา แบบประเสริฐ, สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2561)

“...การให้เด็กได้มีส่วนเสนอความคิดในการทำกิจกรรม และ
การทำกิจกรรมในขณะที่เล่น เช่น การเล่นตามมุม เช่น มุมบ้าน มุมวิทยาศาสตร์ มุมบล็อก
มุมดนตรี ฯลฯ ซึ่งการเล่นตามมุมเด็กสามารถเรียนรู้ไปได้ยอดเยี่ยมได้ เช่น มุมบล็อกก็
สามารถบูรณาการเข้ากับเรื่องคณิตศาสตร์ เช่น การนับจำนวนบล็อกที่นำมาต่อเป็นรูป
รถไฟใช้ก็ขึ้นก็เป็นการฝึกนับตัวเลขไปในตัว รวมถึงการเล่นมุมต่าง ๆ ด้วยซึ่งสามารถ
บูรณาการไปพร้อมกับการเล่นได้ และส่งเสริมการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี...”

(อภิชาติ แสนภูวา, สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2561)

“...จัดกิจกรรมพัฒนาการคิดและสติปัญญา ให้เด็กได้ลงมือ
ปฏิบัติร่วมกับเด็กอื่นอย่างมีความสุข ใช้หลักทฤษฎีตามแนวมอยเตสเซอร์...”

(ประสพชัย บุญแสง, สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2561)

“...การบูรณาการเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายกิจกรรม หนึ่ง
กิจกรรมเรียนรู้ได้หลายทักษะและหลายประสบการณ์ ครูต้องศึกษาและวางแผนจัด
กิจกรรมที่เพิ่มทักษะและประสบการณ์เหมาะกับวัย...”

(กิ่งมณี ผ่านสุวรรณ, สัมภาษณ์, 15 กุมภาพันธ์ 2561)

“...ควรจัดกิจกรรมทั้ง 6 กิจกรรมให้ได้ ในหนึ่งวัน และให้เด็ก
สามารถเรียนรู้อย่างมีความสุข...”

(วารุณี งอยพาลา, สัมภาษณ์, 15 กุมภาพันธ์ 2561)

“...เด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายกิจกรรม ได้หลายทักษะ หลาย
ประสบการณ์ เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักสูตร...”

(วิจิตรา มัชฌิมพงษ์, สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2561)

“...กิจกรรมแต่ละกิจกรรมของเด็กปฐมวัย เป็นกิจกรรมที่
บูรณาการทั้งสมองและกล้ามเนื้อ ดังนั้นครูต้องพยายามให้เด็กได้ทำกิจกรรมให้ครบตาม
การจัดหลักสูตร...”

(ยุวดี สาขา, สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2561)

3.1.4 การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความคิดเห็นคล้ายและสอดคล้องกัน สามารถสรุปผลการสัมภาษณ์ ได้ดังนี้

“...มีการประเมินทั้งแบบกลุ่ม และดูรายบุคคล มีการประเมินตามเกณฑ์ เช่นเรื่องของการเจริญเติบโต น้ำหนัก ส่วนสูง และการประเมินไม่เพียงแต่การประเมินตามพัฒนาการเพียงอย่างเดียว อาจมีการประเมินให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ของเด็ก ตามลักษณะสภาพ ตามสิ่งแวดล้อม โดยการอิงเกณฑ์ ซึ่งจะสามารถประเมินได้ตรงตามพัฒนาการของเด็ก และอีกส่วนก็สามารถประเมินตามที่เกณฑ์กำหนดไว้ได้...”

(ไชยา ภาวะบุตร, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2561)

“...ควรส่งเสริมให้ครูดำเนินการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ตามสภาพจริง ตามพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน โดยพิจารณาความก้าวหน้าของพัฒนาการของเด็ก และนำผลจากการประเมินกำหนดแนวทางพัฒนาอย่างต่อเนื่อง...”

(วัฒนา สุวรรณไตรย์, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2561)

“...จัดการประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริง โดยพิจารณาด้านความรู้ความก้าวหน้าของพัฒนาการเด็กและนำมาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง...”

(เทระวรรณ เสนารักษ์, สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2561)

“...การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กควรทำอย่างต่อเนื่อง จัดทำแฟ้มสะสมงานของเด็กแต่ละคน และมีแบบสังเกตพฤติกรรมเพื่อดูพัฒนาการของเด็กในแต่ละสัปดาห์ รวมถึงเมื่อปิดปลายภาคควรมีการจัดนิทรรศการเพื่อแสดงผลงานของเด็ก เปิดให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมและเห็นถึงความสามารถของเด็กผ่านผลงานที่แสดงออกมา...”

(สุจิตรา แบบประเสริฐ, สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2561)

“...การประเมินแบบตามเกณฑ์ ตามตัวชี้วัดเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม การประเมินแบบตามจริง เช่น ประเมินตามสภาพแวดล้อมที่เด็กอาศัยอยู่ ประเมินตามบริบทของโรงเรียน ซึ่งสามารถประเมินโดยการอิงเกณฑ์นำมาปรับและใช้ให้เหมาะสมกับสภาพที่เด็กอาศัยอยู่...”

(อภิชาติ แสนภูวา, สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2561)

“...ประเมินพัฒนาการของเด็กให้เหมาะกับวัย ให้ครบทุกด้าน ส่งเสริมในส่วนที่เด็กบกพร่อง กำหนดระยะเวลาในการประเมินชัดเจน...”

(ประสพชัย บุญแสง, สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2561)

“...ควรประเมินให้ครอบคลุม ครบทุกด้าน อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย...”

(กิ่งมณี ผ่านสุวรรณ, สัมภาษณ์, 15 กุมภาพันธ์ 2561)

“...มีการกำหนดตัวชี้วัดการประเมินตามแบบพัฒนาการ มีการประเมินจริงเพื่อให้การประเมินมีคุณภาพ...”

(วารุณี งอยพาลา, สัมภาษณ์, 15 กุมภาพันธ์ 2561)

“...ควรยึดหลักการสังเกต ต้องประเมินทั้งการสอนของครูและ พัฒนาการของเด็กให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้...”

(วิจิตรา มัชฌิมพงษ์, สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2561)

“...วางแผนและกำหนดตัวชี้วัดการประเมินให้ชัดเจน ใช้ เครื่องมือวัดที่หลากหลาย...”

(ยุวดี สาขา, สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2561)

3.1.5 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวเด็ก

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความคิดเห็นคล้ายและ สอดคล้องกัน สามารถสรุปผลการสัมภาษณ์ ได้ดังนี้

“...การใช้สื่อออนไลน์ ในการตั้งกลุ่มผู้ปกครองเพื่อพูดคุยและ สอบถามปัญหาาร่วมกัน การจัดประชุมปกครอง การจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองเข้ามาร่วม

กิจกรรมระหว่างเรียนเข้ามาสังเกต เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างครูกับผู้ปกครอง มีการบันทึกโน้ต ถึงผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนสอน ให้เกิดความเข้าใจตรงกัน...”

(ไชยา ภาวะบุตร, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2561)

“...ควรจัดกิจกรรมวันพปะกับผู้ปกครอง โดยจัดในโรงเรียน ในชั้นเรียน และการเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อทำความรู้จักกับเด็กนักเรียน เช่นอยู่ในสถานที่ต่างกัน เช่น ที่บ้าน ที่โรงเรียน ในห้องเรียน และร่วมกันหาแนวทางพัฒนาเด็ก...”

(วัฒนา สุวรรณไตรย์, สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2561)

“...มีการประชุมหารือ ระหว่างครูกับผู้ปกครอง จัดตั้งคณะกรรมการในโรงเรียนเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อทราบสภาพความเป็นอยู่ และปัญหาต่างๆ เพื่อจะได้ช่วยกันแก้ปัญหาให้เด็กได้เรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีความสุข จัดทำข้อมูลรายบุคคลเพื่อจะได้พิจารณาให้ความช่วยเหลือและแก้ปัญหาได้ทันเวลาที่...”

(เทระวรรณ เสนารักษ์, สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2561)

“...จัดกิจกรรมที่ใช้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม เช่น การเชิญผู้ปกครองมาเป็นวิทยากร หรือจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เด็กโดยมีเชิญผู้ปกครองมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามาชมการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างน้อยเดือนหรือ 2 เดือนต่อครั้ง...”

(สุจิตรา แบบประเสริฐ, สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2561)

“...การจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม เช่น การเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นการนำผลงานของเด็กมาแสดงผลงานให้ผู้ปกครองเข้าชม เพื่อให้ผู้ปกครองได้ชมผลงานของเด็ก และเกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แสดงความคิดเห็นเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป มีการส่งข่าวประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอ...”

(อภิชาติ แสนภูวา, สัมภาษณ์, 19 กุมภาพันธ์ 2561)

“...สร้างความคุ้นเคยให้เด็กไว้วางใจครู ให้ความรักความอบอุ่น พูดให้กำลังใจ ทักทายผู้ปกครองอย่างเป็นกันเอง ปรีกษาหรือแจ้งพฤติกรรมของเด็กขณะที่อยู่โรงเรียน และจากผู้ปกครองขณะที่อยู่ที่บ้าน...”

(ประสพชัย บุญแสง, สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2561)

“...ความร่วมมือที่ตั้งอยู่บนรากฐานความเข้าใจ ความคาดหวัง และทัศนคติของกันและกัน ดังนั้นจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กันอยู่เสมอ...”

(กิ่งมณี ผ่านสุวรรณ, สัมภาษณ์, 15 กุมภาพันธ์ 2561)

“...มีการประชุมผู้ปกครอง อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีกิจกรรมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียน มีการพูดคุย ทักทายผู้ปกครองสม่ำเสมอ...”

(วารุณี งอยพาลา, สัมภาษณ์, 15 กุมภาพันธ์ 2561)

“...เด็กทุกคนล้วนแตกต่างกัน ต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล และทำความเข้าใจ พัฒนาการเด็ก และเรียนรู้ร่วมกัน ยอมรับและรับผิดชอบร่วมกัน และพัฒนาร่วมกัน...”

(วิจิตรา มัชฌิมพงษ์, สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2561)

“...ควรแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างครูกับผู้ปกครอง ทุกวันที่มีโอกาส เพราะผู้ปกครองระดับปฐมวัยต้องมารับและมาส่งลูกหลานของตนทุกวัน พูดคุยทักแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ...”

(ยุวดี สาขา, สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2561)

3.2 สรุปผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์ และแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ดังนี้

3.2.1 การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก

3.2.1.1 มีความปลอดภัย

3.2.1.2 เอื้อต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย

3.2.1.3 สะอาด เป็นระเบียบ เรียบร้อย ร่มรื่น น่าเรียน

3.2.1.4 จัดบรรยากาศในห้องเรียนต้องเป็นบรรยากาศที่ไม่กดดัน

ไม่อึดอัด ให้เด็กได้แสดงออกทางความคิด มีจินตนาการ

3.2.1.5 ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก สีสนสดใส และควรใช้สีที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก

- 3.2.1.6 เน้นให้เด็กมีความอบอุ่น และส่งเสริมพัฒนาการของเด็กตามลำดับอย่างเป็นระบบ
- 3.2.1.7 จัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้เรียนรู้จากการเล่น ที่เป็นประสบการณ์ตรง ที่ได้ใช้ความรู้ ประสบการณ์สัมผัสทั้งห้า
- 3.2.1.8 ต้องตอบสนองความต้องการของเด็ก มีความปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน
- 3.2.1.9 มีการนิเทศ ติดตาม ผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ
- 3.2.1.10 ศึกษาให้เข้าใจว่าสภาพแวดล้อมแบบไหนเหมาะแก่การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยมากที่สุด
- 3.2.2 การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
- 3.2.2.1 จัดกิจกรรม ให้เด็กได้ฝึกคิด ได้ฝึกการอยู่กับเพื่อน เข้ากับเพื่อนได้
- 3.2.2.2 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการฝึกกล้ามเนื้อและสมอง
- 3.2.2.3 กิจกรรมสร้างสรรค์ให้เด็กได้ฝึกด้านความคิดสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมในระดับที่สูงขึ้น
- 3.2.2.4 เปลี่ยนจากการสอนบทบาทผู้สอน เป็นโค้ช เป็นที่ปรึกษา เป็นพี่เลี้ยง เป็นผู้อำนวยความสะดวก
- 3.2.2.5 จัดหาสื่อ วัสดุ ให้มีความเหมาะสม และพร้อมกับการเรียนรู้ของเด็ก
- 3.2.2.6 การจัดประสบการณ์ที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
- 3.2.2.7 ครูพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ไม่ละเลยที่จำทำหน้าที่ให้ดีที่สุด ให้ความรักความอบอุ่น เอาใจใส่ ส่งเสริมทั้งเด็กเก่ง เด็กอ่อนอย่างทั่วถึง
- 3.2.2.8 กิจกรรมที่พัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
- 3.2.2.9 ครูมีลักษณะบุคลิกภาพที่น่าเข้าหาเด็กอยู่ด้วยแล้วรู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย
- 3.2.2.10 เด็กได้ปฏิบัติจริงจากการแนะนำของครู เด็กได้นำความรู้เดิมมาต่อยอดคิดและปฏิบัติด้วยตนเอง

3.2.3 การบูรณาการการเรียนรู้

3.2.3.1 การเรียนรู้ควบคู่กับการเล่น เด็กเกิดความสุขในการเรียน

3.2.3.2 จัดทำแผนบูรณาการ และจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ โดยบูรณาการกิจกรรมที่พัฒนาเด็กในหลายๆ ด้าน

3.2.3.3 เด็กได้แสดงความคิดเห็น ได้ตกผลึกทางความคิด และสร้างความรู้ด้วยตนเอง

3.2.3.4 ให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติร่วมกับเด็กอื่นอย่างมีความสุข

3.2.3.5 จัดกิจกรรมทั้ง 6 กิจกรรมให้ได้ ในหนึ่งวัน และให้เด็กสามารถเรียนรู้อย่างมีความสุข

3.2.3.6 เรียนรู้หลายกิจกรรม หลายทักษะ และหลายประสบการณ์ เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ

3.2.3.7 ใช้แหล่งเรียนรู้รอบตัว ซึ่งมีความหลากหลายและเพียงพอต่อความต้องการของเด็ก

3.2.3.8 จัดการเรียนการสอนโดยใช้เด็กเป็นศูนย์กลาง สอนแบบบูรณาการพัฒนาการเรียนการสอนให้หลากหลาย

3.2.3.9 กิจกรรมกลางแจ้งก็สามารถบูรณาการการเรียนรู้เรื่องธรรมชาติรอบตัว เพื่อเชื่อมโยงสู่อนาคตได้

3.2.3.10 บูรณาการให้พัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา

3.2.4 การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

3.2.4.1 การประเมินทั้งแบบกลุ่ม และรายบุคคล

3.2.4.2 การประเมินให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ของเด็ก ตามลักษณะสภาพ ตามสิ่งแวดล้อม

3.2.4.3 ดำเนินการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ตามสภาพจริง ตามพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน

3.2.4.4 นำผลจากการประเมินกำหนดแนวทางพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3.2.4.5 ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมเพื่อดูพัฒนาการของเด็กในแต่ละสัปดาห์

3.2.4.6 กำหนดระยะเวลาในการประเมินชัดเจน

3.2.4.7 ประเมินให้ครอบคลุม ครบทุกด้าน ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายหลาย

3.2.4.8 ประเมินพัฒนาการของเด็กให้เหมาะกับวัย ให้ครบทุกด้าน ส่งเสริมในส่วนที่เด็กบกพร่อง

3.2.4.9 ใช้เครื่องมือวัดที่หลากหลาย

3.2.4.10 วางแผนและกำหนดตัวชี้วัดการประเมินให้ชัดเจน

3.2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวเด็ก มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

3.2.5.1 การใช้สื่อออนไลน์ ในการตั้งกลุ่มผู้ปกครองเพื่อพูดคุยและสอบถามปัญหาพร้อมกัน

3.2.5.2 การจัดประชุมปกครอง

3.2.5.3 การจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองเข้ามาร่วมกิจกรรมระหว่างเรียนเข้ามาสังเกต

3.2.5.4 การเยี่ยมบ้านนักเรียน

3.2.5.5 จัดทำข้อมูลรายบุคคลเพื่อจะได้พิจารณาให้ความช่วยเหลือและแก้ปัญหาได้ทันที่

3.2.5.6 การเชิญผู้ปกครองมาเป็นวิทยากร หรือจัดกิจกรรมต่างๆ

3.2.5.7 เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามาชมการจัดการเรียนการสอนของครู

3.2.5.8 ทักทายผู้ปกครองอย่างเป็นกันเอง ปกป้องหรือแจ้งพฤติกรรมของเด็กขณะที่อยู่โรงเรียน และจากผู้ปกครองขณะที่อยู่ที่บ้าน

3.2.5.9 ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นการนำผลงานของเด็ก ให้ผู้ปกครองได้เข้าร่วม

3.2.5.10 ให้ผู้ปกครองเสนอความคิด แสดงความคิดเห็นเสนอแนวทางในการพัฒนาเด็กปฐมวัย